

Boeken en publicaties

Opnieuw zijn er artikelen gepubliceerd door medewerkers van de BouwhulpGroep. De artikelen zijn ook te vinden op de website.

- **'De ontdekking van het eigene'**, Sandra Arts en Martin Liebrechts, Renovatie 3/2009
- **'Ruimer denken over portiekflats'**, Martin Liebrechts, Renovatie 2/2009
- **'Vakmensschap overleeft: het succes van renovatie'**, Martin Liebrechts, kennisbank 'Bestaande Woning Bouw', maart 2009

- **'Driestromenland: vernieuwingen in de renovatiepraktijk'**, Martin Liebrechts en Jelle Persoon, kennisbank 'Bestaande Woning Bouw', maart 2009

- **'De wijk en het publieke domein'**, Arie Verheij en Martin Liebrechts, kennisbank 'Bestaande Woning Bouw', april 2009
- **'Herhaling maar toch anders'**, Martin Liebrechts, kennisbank 'Bestaande Woning Bouw', mei 2009
- **'Wat maakt componentrenovatie 'CR''**, Yuri van Bergen, kennisbank 'Bestaande Woning Bouw', juni 2009

De digitale wereld

Er wordt gewerkt aan een nieuwe website 'Hollands-ontwerp'. Deze site moet een platform worden voor product- en proces-innovatie in de renovatiepraktijk.

postadres
Postbus 2133, 5600 CC Eindhoven

kantooradres
Insulindelaan 124, Eindhoven

telefoonnummer
040 244 57 58

faxnummer
040 244 11 90

e-mail
info@bouwhulp.nl

internet
www.bouwhulp.nl

teksten
BouwhulpGroep

fotografie
BouwhulpGroep

grafisch ontwerp
Volle-Kracht

INZICHT-03

september 2009 → dit is een periodieke uitgave van BouwhulpGroep

IN DEZE UITGAVE

Kansen voor energiebesparing benutten

De Toolkit bestaande woningbouw biedt beslissers zicht op energiebesparingsmogelijkheden.

Op zoek naar het eigene

Een gereedschap om de keuzen voor kwaliteitsaanpassing voor de stempels in Kanaleneiland-Zuid te ondersteunen.

Terugblik voor de toekomst

Kennis over duurzame woningbouwprojecten uit het verleden wordt verzameld.

Klachten/ problemen					
Energie gebruik	Energie afrekening	Comfort binnen-klimaat	Geluid bouwkundig	Geluid installaties	Ruimte beslag installaties
8%	10%	58%	42%	39%	23%
9%	9%	55%	36%	50%	18%
11%	22%	67%	56%	11%	33%
9%	14%	59%	50%	32%	23%
0%	0%	86%	35%	56%	24%

Woord vooraf

De derde uitgave van INZICHT heeft als titel 'goede afweging vereist kennis'. Als architecten- en adviesbureau zijn we voortdurend bezig om de kennis over alle aspecten van bouwen en wonen verder te ontwikkelen. De voorbeelden, die hier behandeld worden, onderstrepen dit weer. Tevens toont het aan dat kennis vele vaders bezit. Met andere woorden, je doet het als persoon of bedrijf nooit alleen, maar altijd in nauwe samenwerking met andere partijen. Daarom is kennis bij voorbaat gedeelde kennis. We hopen dat deze uitgave u als lezer nieuwsgierig genoeg maakt om de kennis met ons te delen.

Veel leesplezier, Martin Liebrechts

Publicatie

Kansen voor energiebesparing benutten

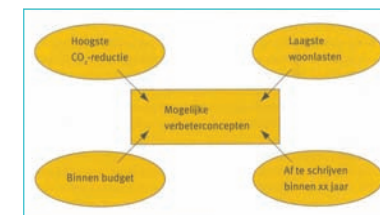

Sinds een paar maanden is de Toolkit Bestaande Woningbouw beschikbaar, een product dat tot stand gekomen is door de samenwerking van vele partijen (BAM, Cauberg-Huygen, DHV, WE en de BouwhulpGroep).

Het laat zien dat als de krachten gebundeld worden, de kennis over de mogelijkheden van bestaande woningbouw een extra impuls krijgt.

Zeker bij de aanpak van de bestaande woningvoorraad moet men zich bewust zijn dat de meeste woningen geen vijftig, vijfenzeventig maar zeker honderdtwintig jaar meegaan. In dat licht is het zinvol ten aanzien van energiebesparende maatregelen een extra stap te zetten. De toolkit geeft de gebruiker ruim inzicht in de mogelijkheden, zowel ten aanzien van de kwaliteit als de kosten.

Samenwerking BAM, Cauberg-Huygen, DHV, WE en de BouwhulpGroep
Periode 2008 - 2009

Utrecht, Kanaleneiland-Zuid

Op zoek naar het eigene

Stad/dorp Utrecht
Buurt/wijk Kanaleneiland-Zuid
Opdrachtgever Projectgroep
Kanaleneiland-Zuid
Periode 2009

In opdracht van de projectgroep Kanaleneiland-Zuid is er door de BouwhulpGroep, samen met Vollmer&Partners, een toolkit ontwikkeld ter ondersteuning van de kwaliteitsaanpassing van een stempel. Het resultaat is het product van samenwerking van vele partijen (naast de twee bureaus, woningcorporaties en gemeente).

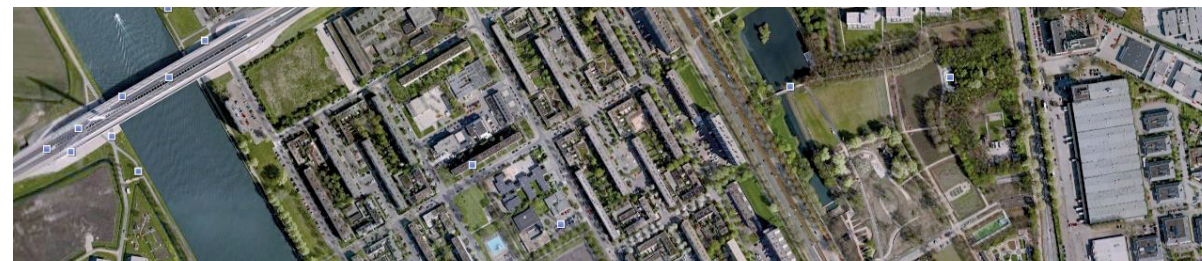
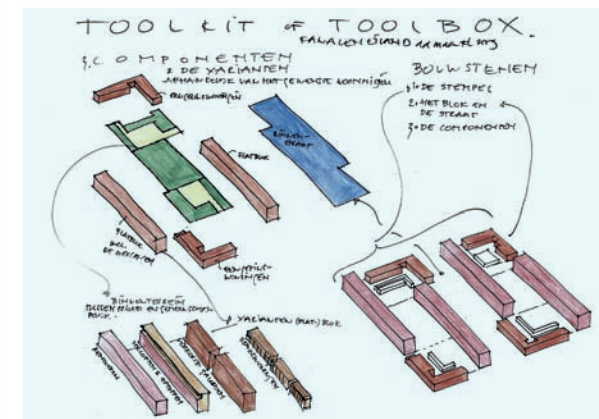
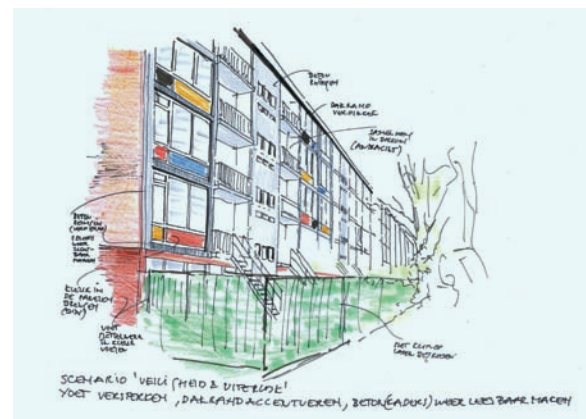
Voor de verschillende bouwstenen, resp. componenten van de stempel, zoals flatblok, met zijn diverse onderdelen (gevel, woning, entree, etc.), binnenstraat en binnenterrein, zijn uiteenlopende kwaliteitsaanpassingen benoemd. De erbij behorende afweging en consequenties zijn vastgelegd in toolbladen.

Het gaat in de praktijk niet alleen om maatregelen, maar ook om de onderliggende thema's. Met andere woorden, waarom neem je zo'n maatregelen? En kwaliteit, die ook de emotie aanspreekt, is een belangrijke, sturende kracht bij de keuze. De thema's die bij deze toolkit zijn gehanteerd betreffen:

- Veiligheid en uitstraling/uiterlijk

- Comfort en imago
- Duurzaamheid en differentiatie

Uitgangspunt is, dat aan de basis van de maatregelen zoveel mogelijk de aanwezige kwaliteit versterkt, gecorrigeerd of weer zichtbaar gemaakt wordt. De titel van de toolkit 'Op zoek naar het eigene' verwijst hiernaar.

Het gebouw en zijn duizend vaders

De BouwhulpGroep is als architect betrokken bij het project. Daarnaast spelen vele partijen en mensen een belangrijke rol in de totstandkoming: de opdrachtgever ‘De Samenwerking’, de gemeente Vlaardingen, de bouwver Heijmans etcetera.

Reeds bij de eerste paal is door de BouwhulpGroep naar voren gebracht dat elk gebouw vele vaders heeft. Bouwen is teamwork op het hoogste niveau. Om dit te laten zien heeft de BouwhulpGroep het idee opgevat om een boek samen te stellen waarin de betrokkenheid van vele mensen zichtbaar wordt. De titel van het boek luidt ‘HET GEBOUW EN ZIJN DUIZEND VADERS’. Een groot deel van het boek zal bestaan uit het in beeld brengen van de mensen, die ervoor zorgen dat papier en gebouw van beton, staal en stenen wordt. Tegelijkertijd worden er in het boek de

Na vele jaren voorbereiding is in 2009 begonnen met de bouw van 66 appartementen aan de van Hogendorpstraat te Vlaardingen. Het complex, bestaande uit drie gebouwen op een parkeerkelder, krijgt de naam DE HEREN VAN AMBACHT. Eind 2010 zal het complex opgeleverd worden.

achtergronden van het ontwerp en het gebouw zelf belicht. Het ligt in de planning om het boek tegelijkertijd met het gebouw op te leveren. In de tussentijd is het groeiend aantal beelden te volgen op de website van de BouwhulpGroep onder het project van Hogendorpstraat.

Terugblik voor de toekomst

Voortdurend worden er allerlei nieuwe oplossingen in de praktijk ‘uitgeprobeerd’. Veelal blijft de kennis over zo’n experiment beperkt tot de ervaringswereld van de direct betrokkenen. De kennis is dan voor de eeuwigheid voor de wereld verborgen.

Stad/dorp SenterNovem
Periode 2008-2009

Juist de ervaringen met de experimenten kunnen de praktijk verder brengen, zowel successen als mislukkingen.

In opdracht van SenterNovem is de BouwhulpGroep bezig met een onderzoek om de ervaringen met verdergaande energiebesparende maatregelen in ruim vijftig projecten boven tafel te

halen en te evalueren. De titel ‘Schatgraven’ verwijst naar de zoektocht naar de kennis in de praktijk.

Het onderzoek is al een aardig eind op weg. Als resultaat ontstaat er een soort DNA-profiel, die laat zien wat veelal goed en wat slecht gaat. Het is de DNA van onze huidige bouw- en beheer-

praktijk ten aanzien van nieuwe energiebesparende oplossingen. Dus het geeft ook een beeld waarvoor de toekomst veranderingen moeten plaatsvinden, wil het (nog) meer succes hebben. Het is dus een terugblik voor de toekomst.

	Klachten/ problemen									
	Energiegebruik	Energieafrekening	Comfort binnenklimaat	Geluid bouwkundig	Geluid installaties	Ruimtebeslag installaties	Verwarming	Ventilatie	Warm tapwater	Onderhoud bouwkundig (DuBo)
Totaal overzicht	6%	10%	56%	42%	39%	23%	16%	45%	3%	10%
Nieuwbouw	5%	9%	55%	36%	50%	18%	23%	41%	3%	9%
Renovatie	11%	22%	57%	56%	11%	33%	0%	56%	0%	11%
uur	9%	14%	59%	50%	32%	23%	9%	45%	5%	32%
uur	0%	0%	55%	35%	59%	24%	24%	47%	0%	53%

≤ 15 %
 16 - 30 %
 31 - 45 %
 46 - 60 %
 61 %

Oorzaken/ Aandachtspunten					
Ontwerp bouwkundig	Ontwerp installatie	Uitvoering bouwkundig	Uitvoering installatie	Communicatie bewoners	Communicatie aannemende installateur
66%	61%	32%	42%	32%	13%
66%	59%	23%	50%	32%	14%
67%	67%	56%	22%	33%	11%
68%	64%	41%	32%	41%	18%
78%	65%	29%	65%	24%	12%